

სს გეს „საქრუსენერგო“

2017 წლის ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს KPMG Georgia
4, ბესიკის ქ,
თბილისი, 0108,
საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს გეს „საქრუსენერგოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ მოვახდინეთ სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა „საქრუსენერგოს“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მითითებული თარიღისთვის დასრულებული წლისთვის მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას, და ასევე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ქვემოთ, ჩვენი დასკვნის ნაწილში „*აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე*“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ „კომპანიისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „ხელმძღვანელობის ანგარიშზე“. „ხელმძღვანელობის ანგარიში“ ხელმისაწვდომი გახდება ჩვენთვის წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშს“ და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გაცემთ მასთან დაკავშირებულ რწმუნებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვას მას შემდეგ, რაც ის ხელმისაწვდომი გახდება და, შესაბამისად, იმის განსაზღვრას არის თუ არა „ხელმძღვანელობის ანგარიში“ არსებითად

შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებული ცოდნასთან მიმართებაში, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს.

„ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვისას, ჩვენ გამოგვაქვს დასკვნა იმასთან დაკავშირებით:

- შეესაბამება თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებას და ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ის ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთ მექანიზმების შემუშავებაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის მსგავსი პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და ასევე აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შესძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

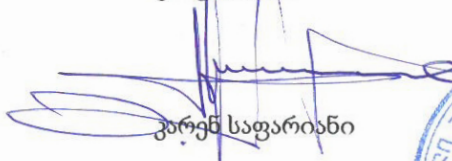
ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას;

- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „კომპანია“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცხ, არის:

გიორგი საფარიანი
შპს „KPMG Georgia“
30 მარტი, 2018 წელი

სს გეს "საქრუსენერგო"
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017 წელი	31 დეკემბერი 2016 წელი
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	79,437	77,340
არამატერიალური აქტივები		78	78
სხვა აქტივები		441	792
სულ გრძელვადიანი აქტივები		79,956	78,210
მარაგები	11	2,296	2,272
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	12	2,997	3,449
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		265	684
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	7,771	8,857
მიმდინარე აქტივები		13,329	15,262
სულ აქტივები		93,285	93,472
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		230,000	230,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		2,185	2,185
დაგროვილი ზარალი		(140,520)	(141,411)
სულ კაპიტალი	14	91,665	90,774
ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	1,620	2,698
მიმდინარე ვალდებულებები		1,620	2,698
სულ ვალდებულებები		1,620	2,698
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		93,285	93,472

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-35 გვერდებზე.

2000 ლარი	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	5	17,869	16,067
სახელფასო ხარჯები		(8,463)	(7,943)
ცვეთა		(3,579)	(3,407)
სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები		(1,576)	(1,381)
სხვა ხარჯები	6	(3,610)	(4,115)
სხვა შემოსავალი	7	1,594	1,150
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		2,235	371
ფინანსური შემოსავალი		1,188	1,025
ფინანსური ხარჯები		-	(436)
წმინდა ფინანსური შემოსავლები	8	1,188	589
მოგება დაბეგვრამდე		3,423	960
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(265)	(3,583)
(ზარალი)/მოგება და სრული ერთობლივი (ზარალი)/შემოსავალი წლის განმავლობაში		3,158	(2,623)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 30 მარტს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი

მამუკა მენაღარიშვილი
ფინანსური დირექტორი

სს გეს "საქრუსენერგო"
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 31 დეკემბრით დასრულებული 2017 წლისთვის

'000 ლარი	დამატებითი			სულ
	საწესდებო კაპიტალი	შენატანი კაპიტალში	დაგროვილი ზარალი	
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(138,788)	93,397
მოგება და სრული ერთობლივი შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	(2,623)	(2,623)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(141,411)	90,774
 ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	 230,000	 2,185	 (141,411)	 90,774
მოგება და სრული ერთობლივი შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	3,158	3,158
დივიდენდი	-	-	(2,267)	(2,267)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	230,000	2,185	(140,520)	91,665

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-35 გვერდებზე.

'000 ლარი	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		20,470	16,389
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(7,253)	(4,953)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(8,000)	(7,720)
სხვა მიღებული ფულადი სახსრები		238	347
გადასახადების დასაფარად გაღებული ფულადი სახსრები გარდა მოგების გადასახადისა		(417)	(330)
ფულადი ნაკადები ოპერაციებიდან მოგების გადასახადის და პროცენტის გადახდამდე		5,038	3,733
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		5,038	3,733
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,054)	(3,373)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან		164	200
მიღებული პროცენტი		899	1,025
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,991)	(2,148)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობებიდან			
გადახდილი დივიდენდები		(1,134)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,134)	-
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/კლება		(1,087)	1,585
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		8,857	7,277
გაცვლითი კურსის მერყეობის ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1	(5)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	13	7,771	8,857

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-35 გვერდებზე.

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	11	14. კაპიტალი	18
2. აღრიცხვის საფუძველი	12	15. კაპიტალის მართვა	19
3. ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა	12	16. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	19
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	12	17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკების მართვა	19
5. შემოსავალი	14	18. გაუთვალისწინებელი გარემოებები	24
6. სხვა ხარჯები	14	19. დაკავშირებული მხარეები	25
7. სხვა შემოსავლები	14	20. ანგარიშგების შემდგომი მოვლენები	26
8. წმინდა ფინანსური შემოსავლები	15	21. შეფასების საფუძველი	26
9. მოგების გადასახადი	15	22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	27
10. ძირითადი საშუალებები	17	23. ახალი სტანდარტები და ახსნა-განმარტებები, რომლებიც ჯერ დანერგილი არ არის	34
11. მარაგები	18		
12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18		
13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ბიზნეს გარემო

„კომპანიის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, „კომპანია“ დამოკიდებულია საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებსაც განვითარებადი ქვეყნის ბაზრების მახასიათებლები აქვთ. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზრები ჯერ კიდევ ვითარდება და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს „კომპანიის“ ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

(b) ორგანიზაცია და საქმიანობა

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა „საქრუსენერგო“ (შემდგომში „კომპანია“) არის ქართული დახურული სააქციო საზოგადოება, როგორც ეს განსაზღვრულია „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის“ შესაბამისად. „კომპანია“ ჩამოყალიბდა, როგორც სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო 1995 წლის მარტში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანების და საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის 1995 წლის 22 აგვისტოს №504 ბრძანების შესაბამისად. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია 211324468. „კომპანია“ რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: მარკ ბრონშტაინის ქუჩა №1, 0178 თბილისი, საქართველო.

„კომპანიის“ ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საკუთარი მაღალძაბვიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამოყენებით ელექტროენერგიის გადაცემას საქართველოს ტერიტორიასა და მეზობელ ქვეყნებში, როგორებიცაა რუსეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი და სომხეთი. „კომპანიის“ ელექტროენერგიის გადამცემი ხაზების ნაწილი მოთავსებულია რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. „კომპანიის“ ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენენ საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის შორის სინქრონიზებული ელექტროენერგიის მიწოდების ქსელებს.

„კომპანიის“ მფლობელები არიან საქართველოს სახელმწიფო, რომელიც წარმოდგენილია საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს (50%) მიერ და რუსეთის ფედერაცია, რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიით“ (50%) (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი) მიერ. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

„კომპანიას“ აქვს ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზია, რომელიც გაცემულია 2000 წლის 23 თებერვალს.

ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფებს განსაზღვრავს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი).

2. აღრიცხვის საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) შესაბამისად.

3. ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „კომპანიის“ მოქმედ ვალუტას და იმავდროულად, არის წარსადგენი ვალუტა. შესაბამისად, მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მთელი ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ქართულ ლარში და დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლების და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებები და ძირითადი დაშვებები ხორციელდება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზეც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელიც გამოიყენება სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავებისას და რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია მე-10 შენიშვნაში-ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

„კომპანიის“ რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და ინფორმაცია საჭიროებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას, როგორც ფინანსური, ისე - არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.

„კომპანიას“ აქვს განსაზღვრული კონტროლის მექანიზმი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის. ფინანსურ დირექტორს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა ყველა მნიშვნელოვანი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაზე, მათ შორის მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებისა და ის უშუალოდ წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს და აქციონერებს.

ფინანსური დირექტორი რეგულარულად მიმოიხილავს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად ინფორმაციას და შეფასებების ცვლილებას. თუ სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოიყენება მესამე პირის ისეთი ინფორმაცია, როგორიც არის ბაზრის შესადარისი ფასები, ფინანსური დირექტორი აფასებს მესამე პირებისგან მიღებულ მტკიცებულებებს დასკვნის გასაკეთებლად იმასთან დაკავშირებით, შეესაბამება თუ არა ამგვარი შეფასება ფას-ის მოთხოვნებს, მათ შორის სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეს, რომელშიც უნდა მოხდეს ამგვარი შეფასების კლასიფიცირება.

ანგარიში მნიშვნელოვანი საშემფასებლო საკითხების შესახებ წარედგინება სამეთვალყურეო საბჭოს და აქციონერებს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას, „კომპანია“ შესაძლებლობის ფარგლებში იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია, აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„კომპანია“ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის ცვლილებებს აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის განმავლობაშიც წარმოიშვება ამგვარი ცვლილება.

ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებულ დაშვებებზე მოცემულია მე-17 შენიშვნაში - სამართლიანი ღირებულება და რისკების მართვა.

5. შემოსავალი

'000 ლარი	2017	2016
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან საქართველოში	15,727	14,230
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	1,234	1,013
შემოსავალი ელექტროენერგიის ტრანზიტიდან	58	202
შემოსავალი გადამცემი ხაზის იჯარიდან	850	622
სულ შემოსავალი	17,869	16,067

შემოსავლები გამოთვლილია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ დადგენილი ელექტროენერგიის გადაცემისა და განაწილების ტარიფების საფუძველზე.

შემოსავალი ელექტრო გადამცემი ხაზების იჯარიდან გენერირებულია მხოლოდ ერთი კონტრაგენტისგან- სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანია“ (რუსეთის ფედერაციის ელექტროენერგიის გადაცემის საქსელო სისტემის ოპერატორი და მმართველი). დეტალებისთვის გთხოვთ იხილოთ შენიშვნა 19.

6. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2017	2016
მოგზაურობის ხარჯები	462	319
მივლინების ხარჯები	454	175
საგადასახადო ხარჯები გარდა მოგების გადასახადისა	414	427
იჯარა	254	273
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	174	154
კომუნალური და საკომუნიკაციო ხარჯები	171	145
დაზღვევა	164	112
წარმომადგენლობითი ხარჯები	143	389
სოციალური ხარჯები	121	46
უიმედო ვალი	43	348
საურავები და ჯარიმები	14	305
სხვა ხარჯები	1,196	1,422
	3,610	4,115

7. სხვა შემოსავლები

'000 ლარი	2017	2016
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	839	528
სხვა	755	622
	1,594	1,150

შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან წარმოადგენს სს „გაერთიანებული ელექტროენერგიის სისტემის ფედერალური საქსელო კომპანიისგან“ მიღებულ შემოსავალს ელექტროგადამცემი ხაზების სარემონტო და ტექნიკური მომსახურებისთვის. ტრანზაქციის დეტალებისთვის, გთხოვთ, იხილოთ შენიშვნა 19.

8. წმინდა ფინანსური შემოსავლები

'000 ლარი	2017	2016
მოგება ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	899	1,025
საკურსო სხვაობით გამოწვეული წმინდა მოგება	279	-
ფინანსური შემოსავალი	1,188	1,025
საკურსო სხვაობით გამოწვეული წმინდა ზარალი	-	(436)
ფინანსური ხარჯები	-	(436)
მოგება ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური შემოსავლები	1,188	589

9. მოგების გადასახადი

(a) მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები

'000 ლარი	2017	2016
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი		
მიმდინარე წელი	400	-
ცვლილება წინა წლებში	(135)	-
	265	
გადავადებული გადასახადის ხარჯი		
ცვლილება აღიარებულ დაქვითვად დროებით სხვაობებში (კანონმდებლობაში ცვლილებით გამოწვეული)	-	3,583
	-	3,583
საგადასახადო ხარჯი	265	3,583

(b) ეფექტური საგადასახადო განაკვეთი შეჯერება

	2017		2016	
	'000 ლარი	%	'000 ლარი	%
გამოცხადებული დივიდენდები/მოგება დაბეგვრამდე	2,267	100%	960	100%
გადასახადი კომპანიის შიდა საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით	400	18	-	-
წინა წლებში მიღებული ზედმეტობის ცვლილება	(135)	(6)	-	-
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	-	-	144	15
ცვლილება გადასახადსა და მოგებისა და ხარჯების ფასს ბაზებს შორის	-	-	(144)	(15)
ცვლილება აღიარებულ დაქვითვად დროებით სხვაობებში (კანონმდებლობაში ცვლილებით გამოწვეული*	-	-	3,583	373
	265	12	3,583	373

* ადრე აღიარებული (2016 წელს) გადავადებულ აქტივების დაბრუნება უკავშირდება, 3,583 ათასი ლარის ოდენობით, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში განხორციელებულ ცვლილებებს. 2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი კორპორატიული დაბეგვრის (ე.წ. ესტონური მოდელი) რეფორმის შესახებ, რომელიც ძირითადად გულისხმობს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე.

კანონი ამოქმედდა 2016 წლის 13 მაისიდან და ის ძალაშია 2017 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდეგ დაწყებული საგადასახადო პერიოდებისთვის. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსში ცვლილებები საანგარიშგებო თარიღამდე განხორციელდა, „კომპანია“ მოახდინა ცვლილების სრული გავლენის აღიარება ადრე აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარების შეწყვეტით მიმდინარე პერიოდის მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში მოგების გადასახადის სარგებლის სახით.

10. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტროგადამცემი ხაზები	დანადგარები და ალჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საოფისე და სხვა ალჭურვილობა	სათადარიგო ნაწილები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
ღირებულება ან პირობითი ღირებულება								
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	650	86,841	5,025	4,386	644	4,171	288	102,005
შესყიდვა	16	700	353	1,028	169	123	1,678	4,067
გაყიდვა	(1)	-	(1)	(192)	(121)	(722)	-	(1,037)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	-	-	74	103	3	-	-	180
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	665	87,541	5,451	5,325	695	3,572	1,966	105,215
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	665	87,541	5,451	5,325	695	3,572	1,966	105,215
შესყიდვა	85	1,024	1,354	800	633	35	2,298	6,229
გაყიდვა	-	-	(12)	(569)	(314)	(112)	-	(1,007)
საკურსო სხვაობით გამოწვეული ცვლილება	-	-	19	23	5	-	-	47
ტრანსფერი	4,264	-	-	-	-	-	(4,264)	-
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,014	88,565	6,812	5,579	1,019	3,495	-	110,484
ცვეთა								
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	236	20,917	1,508	1,569	382	-	-	24,612
ცვეთა წლის განმავლობაში	51	2,240	544	469	103	-	-	3,407
გაყიდვა	-	-	(1)	(113)	(30)	-	-	(144)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	287	23,157	2,051	1,925	455	-	-	27,875
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	287	23,157	2,051	1,925	455	-	-	27,875
ცვეთა წლის განმავლობაში	56	2,270	569	550	134	-	-	3,579
გაყიდვა	-	-	(5)	(259)	(143)	-	-	(407)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	343	25,427	2,615	2,216	446	-	-	31,047
საბალანსო ღირებულება								
2016 წლის 1 იანვარი	414	65,924	3,517	2,817	262	4,171	288	77,393
2016 წლის 31 დეკემბერი	378	64,384	3,400	3,400	240	3,572	1,966	77,340
2017 წლის 31 დეკემბერი	4,671	63,138	4,197	3,363	458	3,495	-	79,437

ელექტროგადამცემი ხაზების სასარგებლო მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 45 წლის ოდენობით. ამგვარი ვარაუდი ეფუძნება ინდუსტრიის ცოდნას და გადამცემი ხაზების საოპერაციო პირობებს.

(a) სათადარიგო ნაწილები

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს ნივთებს, რომლებიც, საჭიროების შემთხვევაში, აუცილებელია გადამცემი ხაზების სარეკონსტრუქციო სამუშაოებისათვის. აქტივები არ არის ამორტიზირებული რადგან ისინი ინსტალაციამდე არ არიან გამოყენებისთვის მზად.

11. მარაგები

'000 ლარი	2017	2016
მასალები	1,980	1,945
სხვა მარაგები	316	327
	2,296	2,272

12. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2017	2016
სავაჭრო მოთხოვნები	2,209	2,526
სხვა მოთხოვნები	788	923
	2,997	3,449

„კომპანიის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკზე, ასევე სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნაში.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2017	2016
ფული სალაროში	13	7
ნაშთები ბანკში	5,027	6,850
საბანკო დეპოზიტები	2,731	2,000
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში	7,771	8,857

„კომპანიის“ დამოკიდებულია საპროცენტო განაკვეთზე და ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე მგრძნობიარობის ანალიზი წარმოდგენილია მე-17 შენიშვნაში.

14. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

აქციათა რაოდენობა, თუკი სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული	ჩვეულებრივი აქციები	
	2017	2016
გამოშვებული 1 იანვრის მდგომარეობით	23,000,000	23,000,000
გამოშვებული 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გადახდილი	23,000,000	23,000,000
ავტორიზებული აქციები - ნომინალური ღირებულება	10 GEL	10 GEL

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდები სხვადასხვა დროს მათი გამოცხადების შესაბამისად და ასევე აქციონერთა კრებაზე თითო აქციაზე აქვთ ერთი ხმის უფლება.

დივიდენდი

სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით, რომელიც თარიღდება 9 ივნისით, კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდი 2,267 ათასი ლარის ოდენობით, საიდანაც 50% გადაირიცხა 2017 წლის 24 დეკემბერს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში, სულ 1,133 ათასი ლარის ოდენობით. ნარჩენი 50% კომპანიამ აღიარა როგორც ვალდებულება დაკავშირებული მხარის მიმართ - ფედერალური საქსელო კომპანია. იხილეთ შენიშვნა 16.

15. კაპიტალის მართვა

„კომპანიას“ კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა არ აქვს, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი „კომპანიის“ საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. ამის მიღწევა ხდება ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, „კომპანიის“ შემოსავლისა და მოგების მუდმივი ზედამხედველობითა და იმით, რომ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმები ძირითადად ფინანსდება „კომპანიის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით. ამ ზომების მეშვეობით „კომპანია“ მიზნად ისახავს მოგების სტაბილურ ზრდას.

წლის განმავლობაში „კომპანიის“ კაპიტალის მართვის მიდგომაში ცვლილება არ განხორციელებულა.

„კომპანიას“ არ გააჩნია არანაირი გარე მოთხოვნები კაპიტალთან დაკავშირებით.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

’000 ლარი	2017	2016
დივიდენდებთან დაკავშირებული ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	1,134	-
ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ	322	2,606
სხვა ვალდებულებები	164	92
	1,620	2,698

2017 წლის თებერვალში, სამართლებრივი საქმის წაგების შემდეგ, „კომპანიამ“ სრულად დაფარა სს „ინტერ რაოს“ მიმართ არსებული ვალდებულება 862 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც 2016 წელს იყო აღიარებული.

17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკების მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ზუსტი ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიღებული იქნება შეფასების თარიღისთვის აქტივის გაყიდვისგან ან გადახდილი იქნება

ვალდებულების გადაცემისთვის ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის. თუმცა, შეფასების სუბიექტურობიდან გამომდინარე სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას.

„კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან გამომდინარე, „კომპანია“ გასწევს შემდეგ რისკებს:

- საკრედიტო რისკი (იხ. შენიშვნა 17(b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხ. შენიშვნა 17(b)(iii));
- საბაზრო რისკი (იხ. შენიშვნა 17(b)(iv)).

(i) რისკების მართვის სისტემა

ხელმძღვანელობას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა „კომპანიის“ რისკების მართვის სისტემის განხორციელებასა და ზედამხედველობაზე.

„კომპანიის“ რისკების მართვის პოლიტიკა დადგენილია „კომპანიაზე“ რისკების გავლენის განსაზღვრისა და ანალიზისათვის, რისკის შესაბამისი ფარგლებისა და კონტროლების დასადგენად, ასევე რისკისა და მისი მონიტორინგისთვის. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად გადაიხედება მიმდინარე საბაზრო მდგომარეობისა და „კომპანიის“ საქმიანობაში ცვლილებების გასათვალისწინებლად. „კომპანიას“ მიზნად აქვს ტრენინგების, ხელმძღვანელობის სტანდარტებისა და პროცედურების მეშვეობით ჩამოაყალიბოს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც ყველა თანამშრომელს ესმის თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კომპანიის“ ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური დოკუმენტის მეორე მხარე არ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი „კომპანიას“ ძირითადად წარმოეშევა კლიენტების დავალიანებებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალურ მიდრეკილებას. საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მიდრეკილება საანგარიშგებო თარიღისთვის შემდეგი იყო:

’000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		2017	2016
სავაჭრო მოთხოვნები	12	2,209	2,526
საბანკო ბალანსები	13	5,027	6,850
საბანკო დეპოზიტები	13	2,731	2,000
		9,967	11,376

სავაჭრო მოთხოვნები

საკრედიტო რისკის მიმართ „კომპანიის“ მიდრეკილებაზე ძირითადი გავლენა აქვს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალურ მახასიათებლებს. „კომპანიის“ მომხმარებელთა დემოგრაფიულ მონაცემებს, იმ ინდუსტრიების ჩვეული რისკების ჩათვლით, რომლებშიც მომხმარებლები მოღვაწეობენ, ნაკლები გავლენა აქვს საკრედიტო რისკზე. თუმცა, გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია თავმოყრილი.

ხელმძღვანელობამ შექმნა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც ხორციელდება თითოეული მომხმარებლის გადახდისუნარიანობის ანალიზი, „კომპანიის“ სტანდარტული გადახდისა და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. „კომპანიის“ განხილვა/შემოწმება მოიცავს საგარეო რეიტინგებს, მათი არსებობის შემთხვევაში, და ზოგ შემთხვევაში ბანკის რეკომენდაციებს. „კომპანიის“ შემოსავლის დაახლოებით 45% (2016 წლის 31 დეკემბერს: 41%) წარმოადგენს გაყიდვის ოპერაციებს ერთ მომხმარებელთან.

„კომპანიის“ მომხმარებელთა 70%-ზე მეტს ხუთ წელზე მეტია საქმიანი ურთიერთობა აქვს „კომპანიასთან“, ზარალის შემთხვევები კი იშვიათია. მომხმარებლის საკრედიტო რისკის მონიტორინგისას მომხმარებლები დაჯგუფებულები არიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის მომხმარებელი ფიზიკური პირია თუ იურიდიული, საბითუმო ან საცალო მოვაჭრეა თუ თავად არის საბოლოო მომხმარებელი, გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის, ინდუსტრიის, ხანდაზმულობისა და ვადაგადაცემის ისტორიის, ასევე წინათ ფინანსური სირთულეების არსებობის მიხედვით.

„კომპანია“ არ ითხოვს უზრუნველყოფას სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნებთან დაკავშირებით. მოთხოვნების დაახლოებით 67% (2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 49%) არის მოთხოვნა ერთი მომხმარებლისაგან.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის გეოგრაფიული რეგიონის მიხედვით სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მიდრეკილება იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
'000 ლარი		
ადგილობრივი	2,209	2,306
დსთ-ს სხვა ქვეყნები	-	220
	2,209	2,526

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის მომხმარებლის ტიპის მიხედვით სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მიდრეკილება გახლდათ:

	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
'000 ლარი		
საბითუმო მომხმარებლები	2,209	2,526

გაუფასურების ზარალი

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის არაგაუფასურებული სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობა გახლდათ შემდეგი:

'000 ლარი	გაუფასურება		გაუფასურება	
	2017	2017	2016	2016
ვადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული	2,209	-	2,084	-
ვადაგადაცილებული: 0- 30 დღე	-	-	-	-
ვადაგადაცილებული: 31-120 დღე	-	-	108	-
ვადაგადაცილებული: 120 დღეზე მეტი ხნით	-	-	449	115
	2,209	-	2,641	115

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანია“ ფლობდა 7,771 ათასი ლარის ოდენობის ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (2016 წლის 31 დეკემბერი: 8,857 ათასი ლარი), რაც წარმოადგენს ამ აქტივების მაქსიმალურ საკრედიტო მიდრეკილებას. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია პარტნიორების ბანკში და სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით ფინანსურ ინსტიტუტში, რომლის რეიტინგია BB- და B+ შეადგენს. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ პარტნიორები შეასრულებენ თავიანთ ვალდებულებებს.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის იმის რისკი, რომ „კომპანია“ ვერ შეძლებს დაფაროს თავისი ფინანსური ვალდებულებები ფულადი სახსრების ან ფინანსური აქტივების საშუალებით. ლიკვიდურობის მართვის „კომპანიისეული“ მიდგომა არის, რამდენადაც შესაძლებელია, გადამოწმება იმისა, რომ ვალდებულების გაჩენისას, „კომპანიას“ ყოველთვის ჰქონდეს დავალიანების დაფარვის შესაბამისი ლიკვიდურობა, ორივე, ჩვეულ და სტრესულ მდგომარეობაში, მისი რეპუტაციის რისკის ქვეშ დაყენების თავიდან აცილებისა და დანაკარგების წარმოშობის გარეშე.

ხელმძღვანელობა ახდენს „კომპანიის“ ფულადი ნაკადების მოძრაობის ყოველთვიური პროგნოზის რეგულარულ მონიტორინგს. „კომპანიამ“ შექმნა მფლობელ „კომპანიებთან“ ყოველწლიური ბიუჯეტირების პროცესი. ბიუჯეტს განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო და ამტკიცებენ მფლობელები. ბიუჯეტს აახლებენ ყოველთვიურად რეალურ შედეგებზე დაყრდნობით.

მიდრეკილება ლიკვიდურობის რისკის მიმართ

მომდევნო ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადიანობა, სავარაუდო საპროცენტო გადახდების ჩათვლით.

არ არის მოსალოდნელი, რომ ხანდაზმულობის ანალიზში ნაჩვენები ფულადი ნაკადების მოძრაობა განხორციელდეს მნიშვნელოვნად ადრე, ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული რაოდენობით.

31 დეკემბერი 2017 '000 ლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	კონტრაქტით		
	საბალანსო ღირებულება	განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა	0-6 თვე
	1,620	1,620	1,620

31 დეკემბერი 2016 '000 ლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	კონტრაქტით		
	საბალანსო ღირებულება	განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა	0-6 თვე
	2,698	2,698	2,698

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შესული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით წარმოიშვას.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო კონვერტაციის განაკვეთების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ მფლობელობაში არსებული ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე. „კომპანიას“ მიღებული არ აქვს ფორმალური პროცედურები ბაზრის რისკის სამართავად.

სავალუტო რისკი

„კომპანია“ არ გასწევს მნიშვნელოვან სავალუტო რისკებს 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრისათვის.

(v) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობა ძირითადად აისახება სესხების რეალურ ღირებულებაზე (სესხი ფიქსირებული განაკვეთით) ან მათი მომავალ ფულადი სახსრების მოძრაობაზე (სესხი ცვალებადი განაკვეთით) ზეგავლენით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ოფიციალური პოლიტიკა, განსაზღვროს რისკის მიმართ „კომპანიის“ ექსპოზიციის რა ნაწილი უნდა იყოს ფიქსირებულ და რა ნაწილი ცვალებად განაკვეთზე დამოკიდებული. თუმცა, თითოეული სესხის აღებისას ხელმძღვანელობა საზღვრავს, სესხის ვადის ამოწურვამდე „კომპანიისთვის“ რომელი უფრო ხელსაყრელი იქნება - სესხის ფიქსირებული განაკვეთი თუ ცვალებადი.

დამოკიდებულება სავალუტო რისკის მიმართ

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის „კომპანიის“ პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები საბანკო ნაშთები	2,731	2,000

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
ცვალბადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები საბანკო ნაშთები	5,027	6,850

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„კომპანია“ ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ან გასაყიდად გამიზნულ კატეგორიაში. შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები მოგებაზე ან ზარალსა და კაპიტალზე გავლენას ვერ იქონიებს.

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ცვალბადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

'000 ლარი	მოგება-ზარალი	
	100 ერთ. გაზრდა	100 ერთ. შემცირება
2017		
ცვალბადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	50	(50)
2016		
ცვალბადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	69	(69)

18. გაუთვალისწინებელი გარემოებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ფაზაშია, შესაბამისად მსოფლიოს სხვა ნაწილისათვის მიღებული სადაზღვევო დაცვის ბევრი ფორმა ჯერჯერობით საქართველოში სრულად ხელმისაწვდომი არ არის. „კომპანიას“ არ აქვს დაზღვევა საკუთარ დანადგარ-აღჭურვილობაზე, საქმიანობის შეჩერებაზე ან მესამე პირთა მიმართებაში ქონებრივ ან გარემოსდაცვით ვალდებულებაზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას „კომპანიის“ საკუთრებაზე მომხდარი უბედური შემთხვევების შედეგად ან ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ „კომპანია“ არ მიიღებს შესაფერის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ შესაძლო ზარალს ან ზოგიერთი აქტივის განადგურებამ უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ პოზიციასზე.

(b) სამართლებრივი დავები

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ სასამართლო დავის ან საჩივრის საფუძველზე წარმოშობილი საბოლოო ვალდებულება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ ექნება უარყოფითი მატერიალური გავლენა „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან მის მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(c) საგადასახადო გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ მიმოხილვისთვის სამი მომდევნო კალენდარული წლის განმავლობაში; ამასთან კონკრეტულ ვითარებაში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების „კომპანიისაგან“ განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. დაკავშირებული მხარეები

(a) მშობელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

„კომპანიას“ ფლობს საქართველოს სახელმწიფო, რომელსაც წარმოადგენს საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო (50%) და რუსეთის ფედერაცია, რომელიც წარმოადგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიის“ (FGC UES PJSC) სახით (50%), რუსეთის ფედერაციის გაერთიანებული ელექტროენერგიის გადამცემი ქსელის სისტემის საქმეთა მწარმოებელი და მმართველი.

(b) ოპერაციები ხელმძღვანელობის მმართველ რგოლთან

(i) ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

ხელმძღვანელობის მმართველმა რგოლმა წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც ჩართულია სახელფასო ხარჯებში.

'000 ლარი	2017	2016
ხელფასები და ბონუსები	1,382	838

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

ყოველდღიურად „კომპანია“ წარმართავს ოპერაციებს სხვადასხვა ორგანიზაციებთან, რომელთაც აკონტროლებს, ერთობლივად ან რომელზეც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვს საქართველოს მთავრობას ან/და რუსეთის მთავრობას. „კომპანიამ“ მიიღო გადაწყვეტილება გამოეყენებინა „გათავისუფლება“ ბასს 24 - დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნებიდან, რაც უფლებას აძლევს არასრულად წარმოადგინოს დაკავშირებულ მხარეთა ის განსაჯაროებები, რომლებიც ეხება ოპერაციებს სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ საწარმოებთან.

ქვემოთ წარმოდგენილია ოპერაციები „კომპანიის“ სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან.

(i) შემოსავალი, შესყიდვები, სესხები და ხარჯები

დაკავშირებულ მხარეებთან ყველა დაუფარავი ნაშთის დაფარვა უნდა მოხდეს ნაღდი ანგარიშსწორებით, ანგარიშგების წარმოდგენის თარიღიდან ექვსი თვის ვადაში. ნაშთებიდან არცერთი არ არის უზრუნველყოფილი.

საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის მთავრობების მფლობელობაში მყოფი კომპანიებისგან შემოსავალმა 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის 6,095 ათას ლარს მიაღწია (2016 წლის 31 დეკემბრისათვის: 6,474 ათასი ლარი).

2015 წელს „კომპანიასა“ და სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალურ ქსელურ კომპანიას“ (FGC UES PJSC) შორის გაფორმდა ხელშეკრულება კავკასიონის გადამცემი ხაზის იჯარასა და ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებით. ხსენებული ხაზი მდებარეობს რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიაზე. საიჯარო ხელშეკრულება ძალაში შევიდა 2015 წლის 1 იანვარს. „კომპანიის“ მიერ 2017 წლის განმავლობაში მიღებულმა მთლიანმა შემოსავალმა შეადგინა 1,689 ათასი ლარი, რომელიც წარმოდგენილია გადამცემი ხაზის იჯარიდან შემოსავლის სახით 850 ათასი ლარის ოდენობით (2016 წელს: 622 ათასი ლარი) და სხვა შემოსავალი ხაზის შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურებისთვის - 839 ათასი ლარის ოდენობით (2016 წელს: 528 ათასი ლარი).

ხელმძღვანელობის შეფასებით, სხვა შემოსავლისა და ხარჯების, ასევე სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ სხვა საწარმოებთან არსებული ნაშთების აგრეგირებული თანხა უმნიშვნელოა.

20. ანგარიშგების შემდგომი მოვლენები

2018 წლის პირველი იანვრიდან ძალაში შევიდა დადგენილება ტარიფის შეცვლის შესახებ, 0.0018 თეთრის ნაცვლად შეადგინა 0.0027 თეთრი ელექტროგადამცემ ხაზებში გატარებულ ყოველ კილოვატ საათ ენერგიაზე. ელექტრო ენერგიის გადაცემის ტარიფს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების კომისია(სემეკი).

21. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

22. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულადაა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

ქვემოთ მოყვანილია მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინდექსი, რომლის დეტალები ხელმისაწვდომია მომდევნო გვერდებზე:

(a)	შემოსავალი	27
(b)	ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები	27
(c)	ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში	28
(d)	მოგების გადასახადი	28
(e)	მარაგები	29
(f)	ძირითადი საშუალებები	29
(g)	ფინანსური ინსტრუმენტები	31
(h)	კაპიტალი	32
(i)	გაუფასურება	32
(j)	იჯარა	34

(a) შემოსავალი

შემოსავლის აღიარება ხდება იმის მიხედვით, თუ რა ეტაპზეა „კომპანია“ საქონლის მიწოდების ან მომსახურების გაწევის თვალსაზრისით კონტრაქტის მიხედვით, შემოსავლის ოდენობის განისაზღვრა საიმედოდ არის შესაძლებელი და მოსალოდნელია, რომ „კომპანია“ უზრუნველყოფილი იქნება ტრანსაქციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლით. შემოსავალი ფასდება მიღებული ან მისაღები თანხის რეალური ღირებულებით, სავაჭრო გადასახადებისა და ფასდათმობების გამოკლებით. ელექტროენერგიის გადაცემის საფასური ანგარიშდება „კომპანიის“ ხაზების მეშვეობით გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობასა და შესაბამის ტარიფებს.

შემოსავალი გადამცემი ხაზის იჯარიდან მოიცავს ყოველთვიურ ფიქსირებულ თანხას „კომპანიის“ ხაზის გამოყენებისთვის. ამ შემოსავლის აღიარება ყოველთვიურად ხდება.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯი

ფინანსური შემოსავალი მოიცავს ინვესტიციებიდან მიღებულ საპროცენტო შემოსავლებს და უცხოური ვალუტის საკურსო სხვაობის მოგებას. საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში დარიცხვის მიხედვით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს სესხების საპროცენტო ხარჯებს და უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეულ დანაკარგებს.

უცხოური ვალუტის კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეული მოგება და ზარალი აისახება წმინდა ღირებულებით, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იქედან გამომდინარე უცხოური ვალუტის მოძრაობები ასახულია წმინდა მოგებაში თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, ქართულ ლარში. უცხოური ვალუტით მიღებული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე, წარმოადგენს, პერიოდის დასაწყისში არსებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთითა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული, შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზებული ღირებულების სხვაობას. არაფულადი აქტივები, რომლის ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია, კონვერტირდება მოქმედ ვალუტაში ოპერაციის მოხდენის თარიღის შესაბამისი კურსით. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგება ან ზარალში

(d) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის უწყისში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის დაკავშირებულია პირდაპირ კაპიტალში აღიარებულ ელემენტებთან, რომელ შემთხვევაშიც მისი აღიარება ხდება კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი მოიცავს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებას ან დავალიანებას დაბეგვრად შემოსავალსა თუ ზარალზე წლის განმავლობაში, რომელშიც გამოიყენება საანგარიშგებო თარიღისთვის ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთები და ნებისმიერი ცვლილება წინა წელთან დაკავშირებულ დავალიანებებში. მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია კორპორატიული დაბეგვრის ესტონური მოდელის სახით), რომელიც ძირითადად გულისხმობს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების მომენტიდან მისი გაცემის მომენტამდე. კანონი ამოქმედდა 2016 წელს და ის ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული საგადასახადო პერიოდებისთვის ყველა საწარმოსთვის გარდა ფინანსური დაწესებულებებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონმდებლობა ძალაში შევა მოგვიანებით.

კორპორატიული დაბეგვრის ახალი სისტემა არ იყენებს გათავისუფლებას მოგების გადასახადისგან; მასში კორპორატიული დაბეგვრა გადადის მოგების მიღების მომენტიდან მათი გავრცელების მომენტზე; ე.ი. დაბეგვრის მთავარი ობიექტი ხდება განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განაწილებულ მოგებას განსაზღვრავს, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ განაწილებულ

მოგებას. ამასთან ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან არასაბაზრო პირობებში დადებული ტრანსსასაზღვრო გარიგებებიც ასევე მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

მოგების გადასახადი, რომელიც წარმოიშვება დივიდენდების გადახდიდან აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, ფაქტიური გადახდის ან იმ პერიოდის მიუხედავად, რომლისთვისაც ხდება დივიდენდების გადახდა. დივიდენდების განაწილებასთან დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების თანხა დაანგარიშდება წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ის ოდენობით.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდების საგადასახადო ვალდებულება ხელმისაწვდომია მოგების გადასახადისთვის, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის დარიცხვას კონკრეტულ ოპერაციებზე, რომლებიც არ უკავშირდება იურიდიული პირის ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და წარმომადგენლობით ხარჯებს დაშვებულ ზღვრებში. „კომპანია“ ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) მიღმა და გადასახადს აღრიცხავს კატეგორიებში „გადასახადები, მოგების გადასახადის გამოკლებით“.

(e) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა მარაგების შესაძენად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

(f) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ელემენტები შეფასებულია დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ხარჯის გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების ღირებულება 2010 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით (ფასს-ზე გადასვლის თარიღი), განსაზღვრულია რეალური ღირებულების საფუძველზე ამ თარიღით.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციას, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი სისტემური

უზრუნველყოფა, რომელიც კომპიუტერული აღჭურვილობის ფუნქციონირების განუყოფელ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირებულია ამ აღჭურვილობის ნაწილად.

როდესაც ძირითადი საშუალებების ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა, და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლებში.

(ii) შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, თუ იგი უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას „კომპანიაში“ და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგება ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთას ადგილი აქვს მათი დამონტაჟების შემდეგ და ან იმის შემდეგ, როდესაც ისინი მზადაა გამოყენებისთვის. ცვეთა გამოითვლება, როგორც ცვეთადი ღირებულება, რაც აქტივის თვითღირებულებაა, ან რაიმე სხვა თვითღირებულებად, რაც ანაცვლებს აქტივის ღირებულებას, გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება. ცალკეული აქტივების მნიშვნელოვანი კომპონენტები არის შეფასებული და თუ აღმოჩნდა, რომ ამ კომპონენტს აქვს დანარჩენი აქტივისაგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა, ამ კომპონენტს განცალკევებით დაერიცხება ცვეთა.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალებების ნებისმიერი ნაწილის სავარაუდო განსაზღვრული მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებული აქტივების ცვეთა ხდება საიჯარო ან სასარგებლო მოხმარების პერიოდში, სანამ აშკარა არ გახდება ის ფაქტი, რომ „კომპანია“ იჯარის ვადის დასასრულისთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო ცვეთის განაკვეთები მნიშვნელოვან ძირითად საშუალებებზე შემდეგია:

— შენობა-ნაგებობები	6-25%;
— ელექტროგადამცემი ხაზები	1.5% -10%;
— მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	8-20%;
— სატრანსპორტო საშუალებები	10-14%;
— საოფისე და სხვა აღჭურვილობა	10-20%.

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს ხორციელდება ცვეთის გაანგარიშების მეთოდების, ცვეთის განაკვეთის და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა და, საჭიროების შემთხვევაში, მათი კორექტირება.

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

„კომპანიის“ კლასიფიკაციის მიხედვით, არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიას, ხოლო არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიას განეკუთვნება.

(ი) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა

„კომპანია“ საწყის ეტაპზე აღიარებს სესხებსა და მოთხოვნებს მათი წარმოქმნის თარიღით. ყველა სხვა ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის იმ თარიღისათვის, როდესაც „კომპანია“ ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მონაწილე.

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება „კომპანიას“, „კომპანიის“ მიერ აღიარდება როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ვალდებულება შესრულებულია, უქმდება ან იწურება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა და წმინდა თანხით წარმოდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ხდება მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც „კომპანიას“ აქვს თანხის ჩათვლის სამართლებრივი უფლება და განზრახული აქვს, რომ მოახდინოს წმინდა ჩათვლა ან აქტივის და ვალდებულების ერთდროული რეალიზება. ჩათვლის განხორციელებისათვის „კომპანიას“ ამჟამად გააჩნია კანონმდებლობით მინიჭებული უფლება, თუკი ამ უფლების განხორციელება არ არის დამოკიდებული რომელიმე სამომავლო მოვლენაზე და განხორციელებადია ჩვეულებრივი ეკონომიკური საქმიანობის დროს და ამავედროულად „კომპანიის“ და ყველა კონტრაგენტის ვალდებულების აღსრულების, გადახდისუნარობის და გაკოტრების შემთხვევაში.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომელთა კვოტირებაც აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. ასეთი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც რეალურ ღირებულებას დამატებული აღიარებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯი. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნები წარმოდგენილია, როგორც ამორტიზებული ღირებულება, დადგენილი ეფექტური საპროცენტო

განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული გაუფასურებით გამოწვეული ნებისმიერი ზარალი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულის ნაშთებს სალაროში და ბანკში. საბანკო ანგარიშზე არსებული თანხები წარმოდგენილია მიმდინარე ანგარიშებით და დეპოზიტებით ერთ წელზე ნაკლები დაფარვის ვადით.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

„კომპანია“ არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს, როგორც სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს. ზემოხსენებული ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც რეალურ ღირებულებას დამატებული აღიარებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯი. თავდაპირველი განსაზღვრის შემდგომ, ეს ფინანსური ვალდებულებები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისგან.

(h) კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. აქციების გამოცემასთან პირდაპირ დაკავშირებული დანახარჯები აღიარებულია როგორც კაპიტალიდან გამოქვითვა, გადასახადების ეფექტის გამოკლებით.

დამატებითი შენატანი კაპიტალში

იმ სესხების რეალური ღირებულება, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი საბაზროზე დაბალია და მიღებულია დაკავშირებული მხარეებისგან, განისაზღვრება მოსალოდნელი მისაღები ფულადი ნაკადების რეალური ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია საბაზრო განაკვეთით. დისკონტირება აღიარებულია პირდაპირ კაპიტალში გადასახადის ეფექტის გარეშე.

(i) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ფასდება ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის, რათა განისაზღვროს არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი არის გაუფასურებული. ფინანსური აქტივი გაუფასურებულად ითვლება, თუ ობიექტური მტკიცებულება მიუთითებს, რომ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ მოხდა

ისეთი მოვლენები, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია აქტივიდან მოსალოდნელ იმ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია.

ობიექტური მტკიცებულება, რომ ფინანსური აქტივები გაუფასურებულია შეიძლება მოიცავდეს შემდეგ ელემენტებს: გადაუხდელობა და ვალდებულების არშესრულება მოვალის მიერ, თანხის რესტრუქტურისა და იმ პირობებზე, რომლებსაც „კომპანია“ სხვაგვარად არც კი განიხილავდა, მევალის გაკოტრების ნიშნები, მსესხებლების გადახდისუნარიანობის სტატუსში არასასურველი ცვლილებები ან ვალდებულების არშესრულებასთან დაკავშირებული ეკონომიკური პირობები.

სესხები და მოთხოვნები

„კომპანია“ სესხების და მოთხოვნების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს აქტივის ცალკეულ დონეზე. ყველა სესხები და მოთხოვნები მოწმდება სპეციფიკური გაუფასურების დადგენის კუთხით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი იზომება ამორტიზებული ღირებულებით, როგორც სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და ახლანდელ ღირებულებას შორის. ახლანდელი ღირებულება არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალსა და საექვო ვალების ანარიცხის ანგარიშზე მოთხოვნების ანგარიშის საპირისპიროდ. გაუფასურებულ აქტივებზე პროცენტის დარიცხვა მიმდინარეობს დისკონტირებული თანხის მიმდინარე ნაწილის აღიარებით. როდესაც შემდგომი მოვლენები იწვევს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შემცირებას, ეს მოვლენა მოგება ან ზარალზე აისახება გაუფასურების ზარალის კომპენსაციის სახით.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„კომპანიის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა) განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის („ფსწე“) საბალანსო ღირებულება უფრო მეტია, ვიდრე მისი ანაზღაურებადი ღირებულება.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და რეალურ ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან „ფსწე“-ს მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

(j) **იჯარა**

(i) **იჯარით აღებული აქტივები**

იჯარა, რომლის დროსაც „კომპანია“ აღიარებს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს, კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური იჯარა. პირველადი აღიარებისას, ფინანსური იჯარა ფასდება მის რეალურ ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესით. პირველადი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება ამ კონკრეტული აქტივისთვის გათვალისწინებული ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდით.

იჯარით აღებული სხვა ქონება არის საოპერაციო იჯარა და შესაბამისად არ ხდება მისი ფინანსური მდგომარეობის უწყისზე აღრიცხვა.

(ii) **იჯარის გადასახადები**

მოქმედი იჯარის გადასახადების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

23. ახალი სტანდარტები და ახსნა-განმარტებები, რომლებიც ჯერ დანერგილი არ არის

რამოდენიმე ახალი სტანდარტი, სტანდარტებში შეტანილი ცვლილება და ახსნა-განმარტება არ იყო ამოქმედებული 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და არ იყო გამოყენებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. აღნიშნული სტანდარტებიდან, შემდეგს გავლენა ექნება „კომპანიის“ საქმიანობაზე. „კომპანია“ აღნიშნული სტანდარტების დანერგვას გეგმავს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

- ფასს 9 – 2014 წლის ივლისს გამოქვეყნებული ფასს 9 ჩაანაცვლებს არსებულ მეთოდურ მითითებებს ბასს 39 *ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება*. ფასს 9 მოიცავს განახლებულ მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციაზე და შეფასებაზე, მათ შორის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ახალ მოდელს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გასაანგარიშებლად და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალ ზოგად მოთხოვნებს. აღნიშნული სტანდარტი ასევე

ძალაში ტოვებს ბასს 39-იდან მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებასა და აღიარების შეწყვეტაზე. ფასს 9 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან. ადრეული დანერგვა დაშვებულია. „კომპანია“ აფასებს ფასს 9 ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ფასს 15 - ეს სტანდარტი ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. სტანდარტი ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს შემოსავლების აღიარების თაობაზე, მათ შორის, ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და ფასს 13 *კლიენტების ლოიალურობის პროგრამები*. ახალი სტანდარტის ძირითადი პრინციპი ის არის, რომ ორგანიზაცია აღიარებს შემოსავალს, რათა ასახოს დანაპირები საქონლის ან კლიენტებისთვის მომსახურების გადაცემა იმ თანხით, რომელსაც ორგანიზაცია მოელის საქონლისა ან მომსახურების გაცვლიდან. ახალი სტანდარტი ითვალისწინებს ახსნა-განმარტებებს შემოსავლის შესახებ, მოიცავს მეთოდურ მითითებებს იმ ოპერაციებისთვის, რომლებიც ადრე არ იყო განხილული სრულად და ასევე ხდება გაუმჯობესება იმ შეთანხმებებისთვის, რომლებიც მოიცავენ უამრავ კომპონენტს. ფასს 15 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან. მისი დროზე ადრე დანერგვა ნებადართულია. „კომპანია“ აფასებს ფასს 15-ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
- ფასს 16 განსაზღვრავს ბალანსზე აღრიცხულ სააღრიცხვო მოდელს იჯარებისთვის. მოიჯარე აღიარებს აქტივის უპირატესი გამოყენების უფლებას, რომელიც წარმოადგენს ქვემდებარე აქტივის გამოყენების და მის საიჯარო გადახდის ვალდებულებას. ეს არის აღიარების შეზღუდვები მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე ერთეულების იჯარებისთვის. მეიჯარის სააღრიცხვო პოლიტიკა მიმდინარე სტანდარტს წააგავს - ე.ი. მეიჯარე განაგრძობს იჯარის კლასიფიცირებას ფინანსური ან საოპერაციო იჯარების სახით. ფასს 16 ჩაანაცვლებს იჯარის აღრიცხვის არსებულ სახელმძღვანელო მითითებებს, რომლებიც წარმოდგენილია ბასს 17-ში (*იჯარები*), ფასს 4-ში (*როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას*), იმკ 15-ში (*საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება*) და იმკ 27-ში (*გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას*). ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ. დაშვებულია სტანდარტის ვადაზე ადრე მიღება იმ შემთხვევაში, თუ ფასს 15 (*ამომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები*) უკვე დანერგილია. „კომპანია“ აფასებს ფასს 16-ის დანერგვით გამოწვეულ პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ფასს-ების სხვადასხვა გაუმჯობესება ხორციელდება სტანდარტების საფუძველზე. ყველა ცვლილება, რომელიც იწვევს წარდგენის, აღიარებისა და შეფასების მიზნებისთვის სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებას, ძალაში შევა ყოველწლიური პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ. კომპანია ჯერ არ შეუფასებია გაუმჯობესებების მსგავსი გავლენა მის ფინანსურ მაჩვენებლებსა თუ მდგომარეობაზე.

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს გეს „საქრუსენერგო“
მარკ ბრონშტეინის ქ №1,
0178, თბილისი, საქართველო.

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/084/18

6 ნოემბერი 2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 6 ნოემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 6 ნოემბერს გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში 2018 წლის 30 მარტს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 30 მარტის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი

აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი

შპს „KPMG Georgia“

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა
საქრუსენერგო

მმართველობითი ანგარიში
2017 წელი

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა

“საქრუსენერგო”

სააქციო საზოგადოება გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა “საქრუსენერგო” (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 1996 წლის 27 მაისს საქართველოს მთავრობასა და სააქციო საზოგადოება „რუსეთის ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის“ (PAO «ЕЭC Россия»-ს) შორის ენერგეტიკის დარგში თანამშრომლობის შესახებ დადებული შეთანხმების საფუძველზე.

„კომპანიის“ აქციონერები არიან: საქართველოს სახელმწიფო, რომლის საკუთრებაშია საზოგადოების აქციათა 50% და რომლის უფლებამოსილებას ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროდარუსეთის ფედერაციის მხრიდან - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ერთიანი ენერგეტიკული სისტემის ფედერალური საქსელო კომპანია“ (PAO «ФСК ЕЭC»), რომლის საკუთრებაშია საზოგადოების აქციათა 50%.

სააქციო საზოგადოების მართვის უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება. საზოგადოებას ჰყავს სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების ყოველდღიურ საქმიანობას ხელმძღვანელობს და მართავს გენერალური დირექტორი.

„კომპანია“ ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 500, 330 და 220 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემ ხაზებს, მათ შორის სისტემათაშორის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონს“, საქართველოსა და აზერბაიჯანის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 500 კვტ ეგზ „მუხრანის ველს“ და 330 კვტ ეგზ „გარდაბანს“, საქართველოსა და თურქეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელ 220 კვტ ეგზ „აჭარას“. ასევე, შიდა სასისტემო 500 კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს: „იმერეთს“, „ქართლი-1“-ს, „ქართლი-2“-ს, „მუხრანს“ და „ასურეთს“.

შიდა სასისტემო ელექტროგადამცემი ხაზები მონაწილეობას ღებულობს ქვეყნის ელექტროენერგიით მომარაგების უზრუნველყოფაში: კერძოდ, „500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზით „იმერეთით“, „ენგურჰესში“ გამომუშავებული ელექტროენერგია ქვესადგური „ზესტაფონი-500“-ის გავლით და 500 კვტ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზებით „ქართლი-2“-ითა და „ქართლი-1“-ით გადაიცემა აღმოსავლეთ საქართველოში. საქართველოს ტერიტორიაზე ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს წალენჯიხაში, ზესტაფონში, ხაშურსა და თბილისში განლაგებული ოთხი საექსპლუატაციო-სარემონტო უბანი.

საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით. საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2017 წლის 19 დეკემბრის №41 დადგენილებით ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებაზე განსაზღვრულია 0,00278 ლარი 1 კვტ.სთ-ზე.

ელექტროენერგიის იმპორტის და ტრანზიტის დროს გადაცემის მომსახურებაზე ტარიფი დგინდება ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში მხარეებს შორის დადებული ხელშეკრულებებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მონაწილეობის გარეშე.

2017 წელს „კომპანიამ“ მიიღო 3,158 ათასი ლარის წმინდა მოგება, ხოლო 2018 წლისთვის დაგეგმილია 12,342 ათასი ლარი მოგების მიღება. ეს დაფუძნებულია იმ ფაქტზე, რომ ელექტროენერგიის გატარების ტარიფი 2018 წელს გაიზარდა 0,00278 ლარამდე 0,0018 ლარიდან.

„კომპანიის“ EBITDA 2017 წელს იყო 7,002 ათასი ლარი, 2018 წელს დაგეგმილია აღნიშნული მაჩვენებლის 17,530 ათას ლარამდე გაზრდა.

რაც შეეხება ფულად სახსრებს, 2017 წლის ბოლოსათვის „კომპანიის“ ბალანზე არსებული ფულადი სახსრები იყო 7,771 ათასი ლარი. 2018 წლის ბიზნეს გეგმის მიხედვით „კომპანია“ ვარაუდობს მის გაზრდას 17,990 ათას ლარამდე.

2017წ	ფინანსური მაჩვენებლები	2018წ
0,02	კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	0,02
0,1	მანევრირების კოეფიციენტი	0,2
3%	„კომპანიის“ აქტივების რენტაბელობის კოეფიციენტი (ROTA)	12%
1	ფინანსური მდგრადობის კოეფიციენტი	1
1	ავტონომიის კოეფიციენტი	1
0,02	ლევერიჯის კოეფიციენტი	0,02

„კომპანიის“ საქმიანობის ამოცანა და მიზანია:

- საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება და უსაფრთხო ექსპლუატაცია;
- ელექტროენერგიის შეუფერხებელი გადაცემა, მათ შორის ტრანზიტული გადაცემის უზრუნველყოფა;
- მეზობელი ქვეყნების ენერგეტიკულ სისტემებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის ხელშეწყობა;

აღნიშნულის განხორციელებისათვის საკუთრებაში არსებულ ელექტროგადამცემ ხაზებზე, „კომპანია“ მუდმივად ახორციელებს აუცილებელ პროფილაქტიკურ, სარეკონსტრუქციო, სარემონტო და აღდგენით სამუშაოებს. ელექტროგადამცემ ხაზებს ექსპლუატაციას უწევს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში განლაგებული საექსპლუატაციო-სარემონტო უბნები და ფილიალი რუსეთის ტერიტორიაზე. უბნები საქართველოსა და რუსეთის ტერიტორიებზე დაკომპლექტებულია კვალიფიკაციური პერსონალით და აღჭურვილია გადამცემი ხაზის მომსახურებისათვის საჭირო თანამედროვე სტანდარტების ხელსაწყო-იარაღებითა და სპეცტექნიკით.

„კომპანიის“ საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს სტრატეგიული მნიშვნელობის, საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების დამაკავშირებელი 500 კვტ ელექტროგადამცემი ხაზის „კავკასიონის“ გამართულ მდგომარეობაში შენარჩუნება. 500 კვტ ეგხ „კავკასიონით“ შესაძლებელია რუსეთის ენერგოსისტემასთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობა. ელექტროგადამცემი ხაზის საპროექტო დატვირთვა 700 მეგავატია. რუსეთის ტერიტორიაზე ეგხ „კავკასიონს“ ექსპლუატაციას უწევს „კომპანიის“ ყარაჩაის ფილიალი. კომპანიის ყარაჩევის ფილიალის ძირითადი საქმიანობაა ეგხ „კავკასიონის“ ხაზზე საჭირო სამუშაოების ჩატარება და მისი სამუშაო მდგომარეობაში ყოფნის უზრუნველყოფა. ფილიალს სრულად კონტროლდება კომპანიის მიერ და მას არ აქვს რაიმე გადაწყვეტილებების მიღების უფლება.

500 კვ ეგხ „კავკასიონი“ „ენგურჰესიდან“ მდინარეების ენგურის, ნაკრას, კოდორის, კლიჩისა და ყუბანის ხეობების გავლით ჰკვეთს ხიდასა და ნახარის უღელტეხილებს, ყარაჩაევო-ჩერქეზეთისა და ადიღეის რესპუბლიკების ტერიტორიებს და კრასნოდარის მხარეში შედის 500 კვ ძაბვის ქვესადგურში „ცენტრალნაია“. გადამცემი ხაზის სიგრძე 405 კილომეტრია, მათ შორის რუსეთის ტერიტორიაზე 300 კილომეტრი. კავკასიონის მთავარ ქედზე იგიგადისრთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურკლიმატურ არეალში.

ელექტროგადამცემი ხაზის ავარიული გამორთვა იწვევს საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და ელექტროენერგიის ხარისხის გაუარესებას. ავარიულ გამორთვებს ძირითადად იწვევს მთებიდან წამოსული ზვავების შედეგად გამოწვეული ჰაერის დარტყმითი ტალღები, რა დროსაც ზიანდება სადენები. ელექტროგადამცემი ხაზის საიმედოობის ამღლებისათვის კოდორის ხეობაში გამავალ მონაკვეთზე აუცილებელი გახდა ზოგიერთი ანძის ზვავისაგან არიდება, რისთვისაც მიღებული იქნა

გადაწყვეტილება ზვავსაშიშ ზონებში სადენების, ანძების ნაცვლად, მთებს შორის გაჭიმულ ბაგირებზე დაკიდების თაობაზე. აღნიშნულის განხორციელების შედეგად მნიშვნელოვნად გაიზარდა გადამცემი ხაზის საიმედოობა და უსაფრთხოება.

ხშირია ატმოსფერული დაცვების შედეგად ხაზის გამორთვის შემთხვევებიც. მდგომარეობას ართულებს ისიც, რომ ეგზ „კავკასიონი“ დღემდე არ არის აღჭურვილი თანამედროვე სწრაფმოქმედი დაცვებით და ერთფაზა ავტომატიური განმეორებითი ჩართვის მოწყობილობებით. აღნიშნული უზრუნველყოფდა, როგორც საქართველოსა და რუსეთის ენერგოსისტემების პარალელური რეჟიმში მუშაობის მდგრადობას, ასევე „ენგურჰესის“ აგრეგატების მუშაობის იმედიანობას. ეგზ „კავკასიონის“ ავარიული გამორთვების სტატისტიკა გვიჩვენებს, რომ გამორთვების 98%-ის მიზეზი გარდამავალი ერთფაზა მოკლე შერთვაა და გადამცემ ხაზზე ზემოაღნიშნული დაცვებისა და ავტომატიკის მოწყობილობების არსებობის შემთხვევაში თავიდან იქნებოდა აცილებული სამივე ფაზის გამორთვა და პარალელური მუშაობის რეჟიმის დარღვევა. რუსეთის ფედერალურ საქსელო კომპანიისა და საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მონაწილეობით ამჟამადც ვაწარმოებთ მოლაპარაკებებს არსებული პრობლემის მოსაგვარებლად.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ ახლო მომავალში, გენერაციის ობიექტების მშენებლობასთან ერთად აუცილებელი გახდება გადამცემი ქსელის მნიშვნელოვანი განვითარება, როგორც მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ასევე შიდა სასისტემო, როგორც ახალი ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობის, ასევე არსებულების მოდერნიზაციის გზით.

საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის მიხედვით, „კომპანიას“ აღებული ქონდა ვალდებულება განეხორციელებინა: 500 კვტ ეგზ "მუხრანის" მიერთება ქვესადგური „მარნეული-500-ის სალტეზე და 500 კვტ ეგზ "მარნეული-აირუმის" მშენებლობა საქართველო-სომხეთის საზღვრამდე (ეგზ-ს სიგრძე - 37 კმ, მათ შორის ახალი ასაშენებელი 18,5 კმ). აღნიშნულის ფარგლებში 2016 წელს განვახორციელეთ 500 კვტ ეგზ "მუხრანის" მიერთება ქვესადგურ "მარნეული-500"-თან. აღნიშნულ გადამცემ ხაზს, რომლის სიგრძემ 56 კილომეტრი შეადგინა, ეწოდა ახალი დისპეტჩერული სახელი „ასურეთი“. გადამცემი ხაზი ერთმანეთთან აკავშირებს ქვესადგურებს „ქსანი-500“-სა და "მარნეული-500".

გასული წლის ბოლოს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ ჩვენს „კომპანიას“ დაუდგინა ელექტროენერგიის გადაცემის ახალი ტარიფი, რითაც მნიშვნელოვნად გაიზარდა „კომპანიის“ შემოსავლები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგოსისტემის მდგრადობისა და იმედიანობის ამაღლებისათვის, გვაქვს შესაძლებლობა საკუთარი შემოსავლებითა და რესურსით საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმის ფარგლებში გარდა დაგეგმილი 500 კვტ ეგზ „მარნეული-აირუმისა“, რომლის მშენებლობის დაწყება ჩვენგან დამოუკიდებელი მიზეზებით გაჭიანურდა, განვახორციელოთ ნებისმიერი მნიშვნელოვანი პროექტი.

იმის გათვალისწინებით, რომ 500 კვტ ეგზ „კავკასიონი“ გადის რთულ რელიეფურ და მეტეოროლოგიურ-კლიმატურ არეალში არცთუ შორეულ პერსპექტივაში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას შეიძენს „კავკასიონის“ ალტერნატიული ელექტროგადამცემი ხაზის აშენება ქვესადგურ „ქსანი-500“-დან სტეფანწმინდამდე და დარიალის ხეობის გავლით ქვესადგურ „მოზდოკამდე“. აღნიშნული ელექტროგადამცემი ხაზით და ეგზ „კავკასიონით“, რუსეთის, საქართველოს, აზერბაიჯანის, სომხეთის, ირანისა და თურქეთის ენერგეტიკულ ბაზრებს შორის შესაძლებელი იქნება 8-9 მილიარდ კვტ.სთ-მდე მოცულობის ელექტროენერგიით ვაჭრობა, რაც უზრუნველყოფს სიმძლავრეთა მიმოცვლის მაღალ საიმედოობას - ზაფხულში, საქართველოში გამომუშავებული ჭარბი ელექტროენერგიის ექსპორტს და ზამთარში - მნიშვნელოვან მონაწილეობას ენერგოსისტემის დეფიციტის შევსებაში.

გვინდა ავღნიშნოთ, რომ „კომპანია“ 2017 წლამდე საქმიანობდა იჯარით აღებულ საოფისე ფართში და ასევე იჯარით აღებულ ტერიტორიაზე სადაც განთავსებული იყო „კომპანიის“ ბაზა - ლოჯისტიკისა და ტრანსპორტის სამსახური, თბილისის საექსპლუატაციო-სარემონტო უბანი, მძიმე ტექნიკის და მასალების საწყობი. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან გაფორმებული გრძელვადიანი იჯარის საფუძველზე ქ. თბილისში, გლდანში, მარკ ბრონშტეინის ქ.#1-ში გადმოგვეცა 7500 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი. აღნიშნულ ტერიტორიაზე განვახორციელეთ „კომპანიისათვის“ ოფისის და ბაზის მშენებლობა და იგი ექსპლუატაციაში შევიდა გასული წლის ივნისის თვეში. ასევე, მიმდინარე წლის ივლისის თვეში მიმდებარე ტერიტორიაზე გრძელვადიანი იჯარით გადმოგვეცა 3000 კვადრატული მეტრი მიწის ნაკვეთი - მასალებისა და მძიმე ტექნიკის განსათავსებლად.

ელექტროგადამცემი ხაზების შეკეთებაში ყოფნის შეზღუდულ ვადებში „კომპანიის“ საქმიანობის ეფექტურობისა და ოპერატიულობის ამაღლების მიზნით ბოლო წლებში მნიშვნელოვნად განახლდა და შეივსო „კომპანიის“ სპეც ტექნიკის პარკი, მათ შორის მძიმე ტექნიკით, რომელთაც არაერთხელ მიუღიათ მონაწილეობა ქვეყანაში სტიქიური მოვლენებით შექმნილი პრობლემების სალიკვიდაციო სამუშაოებში. „კომპანია“ კვლავაც მზად არის საჭიროების შემთხვევაში ცოცხალი ძალითა და ტექნიკით აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ქვეყნისათვის საჭირობოროტო და პრობლემატური საკითხების მოგვარებაში.

კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს ელექტროგადამცემი ხაზების სწორი და უწყვეტი მუშაობა ისე, რომ არ შეუქმნას რაიმე საფრთხე გარემოს. ამჟამად კომპანიას არ გააჩნია გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რაიმე კონკრეტული პოლიტიკა. თუმცა ისინი მუდმივად უზრუნველყოფენ ანძების მიმდებარე ტერიტორიების გასუფთავება/გაწმენდას, რათა ადგილი არ ქონდეს რაიმე შემთხვევას.

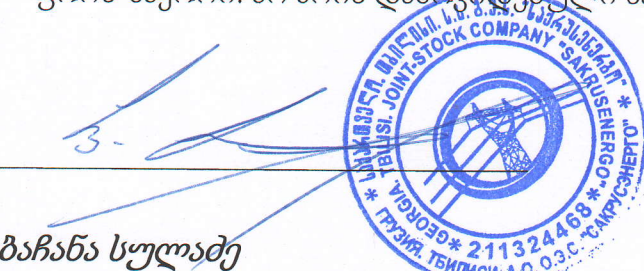
კომპანიის ერთ-ერთი საკვანძო ამოცანა არის საავარიო სიტუაციების თავიდან აცილება. დასახული მიზნის მისაღწევად, „კომპანია“ გეგმავს: განაგრძოს საჭირო მოცულობის პროფილაქტიკური, სარემონტო და აღდგენითი სამუშაოების ჩატარება; საჭიროდ

აყენებს მოწყობილობების ექსპლუატაციის წესების შესრულებას; ტექნიკური მომსახურების ორგანიზებას, მონაკვეთებზე მოწყობილობების და ენერგოსისტემის ობიექტების საიმედოდ მუშაობის მხარდასაჭერად.

ასევე, „კომპანიის“ ერთ-ერთ საკვანძო ამოცანად რჩება, ხარჯების ეკონომიკურად მიზანშეწონილი პოლიტიკის მხარდაჭერა და მოგების გაზრდა. შრომის ნაყოფიერების ზრდა, თანამშრომლების ეფექტური მართვისა და ორგანიზაციის გზით. აგრეთვე, პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებითა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვით. აქტივების მოცულობის ზრდა 78 მლნ-დან 126 მლნ-მდე. საზოგადოების დადებული ფინანსური შედეგის ფორმირება.

„კომპანიის“ რისკებს მიეკუთვნება:

- დარგობრივი რისკი;
- საბაზრო რისკები. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში
- ფინანსური რისკი. გამომდინარე იქიდან, რომ საზოგადოება ელექტროენერგიის გადაცემის მომსახურებას ძირითადად ახორციელებს ქვეყნის შიგნით, უცხოური ვალუტების კურსის მერყეობით გამოწვეული რისკი უმნიშვნელოა. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ მოცემულია „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში
- სავალუტო რისკი: აღნიშნული რისკი „კომპანიის“ მხრიდან მინიმუმამდეა დაყვანილია, რადგან ძირითადად საქმიანობა ხორციელდება ლარში.
- ფორს-მაჟორი. არ არის დამოკიდებული საზოგადოებაზე.

ბაჩანა სულაძე
გენერალური დირექტორი